

Sygn. akt IV CZ 86/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa B. R. i M. R.

przeciwko R. S. i M. S.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego R. S. i M. S.

przeciwko B. R. i M. R.

o pozbawienie tytułów wykonawczych wykonalności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 stycznia 2015 r.,

zażalenia pozwanych (powodów wzajemnych)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 stycznia 2014 r.,

1) oddala zażalenie,

**2) zasądza solidarnie od R. S. i M. S. na rzecz B. R. i M. R.
kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił, jako niedopuszczalną, skargę kasacyjną pozwanych (powodów wzajemnych) R. S. i M. S. od postanowienia tego Sądu z dnia 30 września 2013 r. oddalającego zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od wydanych przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie.

W zażaleniu na to postanowienie pozwani (powodowie wzajemni) podnieśli zarzut naruszenia art. 394¹ § 1 k.p.c. Podkreślili, że wadliwa wykładnia przepisu prowadząca do przyjęcia, że postanowienie oddalające zażalenie na zarządzenie o zwrocie pozwu nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy zamyka drogę do sądowej ochrony ich praw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarga kasacyjna przysługuje wyłącznie od orzeczeń wskazanych w art. 398¹ § 1 k.p.c., mianowicie od prawomocnych wyroków oraz postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Do tej kategorii nie należy postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu. Według utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska, zarówno pod rządem art. 398¹ § 1 k.p.c. jak i w okresie wcześniejszym pod rządem art. 392 § 1 k.p.c. skarga kasacyjna (wcześniej kasacja) nie przysługuje od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 czerwca 2000 r., V CZ 48/00; z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 58/06; z dnia 16 kwietnia 2008 r. I CZ 10/08; z dnia 28 czerwca 2007 r., IV CZ 42/07; z dnia 22 stycznia 2010 r., V CZ 64/09; z dnia 18 lutego 2010 r., II CZ 101/09). Opiera się ono między innymi na uznaniu, że wymienione postanowienie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie. Dotyczy ono bowiem wstępnej fazy

postępowania, zamyka jedynie etap badania warunków formalnych pozwu, którego celem jest prawidłowe wszczęcie procesu. Pozew zwrócony nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem do sądu. Możliwe jest - po uzupełnieniu wskazanych braków formalnych lub fiskalnych - ponowne wniesienie pozwu w danej sprawie.

Wobec powyższego, zasadne było odrzucenie przez Sąd Apelacyjny jako niedopuszczalnej skargi kasacyjnej wniesionej od postanowienie tego Sądu z dnia 30 września 2013 r. oddalające zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanych (powodów wzajemnych).

Ze względu na treść art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy o kosztach postępowania zażaleniowego orzekł jak w pkt 2 postanowienia.